

Emma Möller
046-3599248
emma.moller@lund.se

Barn- och skolnämnd Lunds stad

Yttrande över motion från Liberalerna "Förbättra och effektivisera städningen på våra skolor"

Sammanfattning

Liberalerna har till kommunstyrelsen överlämnat en motion om städning. Liberalerna föreslår att lokalvård på Lunds skolor och förskolor läggs ut på privat entreprenad genom upphandling med syfte att utföra tjänsterna till samma eller bättre kvalitet för lägre pris. Barn- och skolnämnd Lunds stad ska avge ett yttrande i ärendet.

Beslutsunderlag

Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse "Informationsärende: Effektivisering av städning på entreprenad" den 28 september 2015 BSL 2015/0518.

Remiss: Motion från liberalerna den 20 juni 2017.

Barn- och skolförvaltning Lunds stads tjänsteskrivelse den 14 september 2017 BSL 2017/0739.

Barnets bästa

Ärendet rör städning i verksamheten vilket endast indirekt rör barn och elever. Om lokalvård sker på entreprenad eller i egen regi bör detta inte påverka barn och elever.

Ärendet

Liberalerna har till kommunstyrelsen överlämnat en motion om städning och föreslår att lokalvård på Lunds skolor och förskolor läggs ut på privat entreprenad genom upphandling med syfte att utföra tjänsterna till samma eller bättre kvalitet för lägre pris. Barn- och skolnämnd Lunds stad ska avge ett yttrande i ärendet.

Inom Barn- och skolförvaltning Lunds stad har 23 förskolor och skolor städning på entreprenad. Av dessa har 11 enheter Lundafastigheter som entreprenör och 12 har en extern entreprenör. Övriga förskolor och skolor har lokalvård i egen regi med 64 heltidstjänster varav 51 i skolan och 13 i förskolan. Det är således cirka 64 tjänster som berörs av städ med hel eller delar av tjänsten inom lokalvård. På de mindre arbetsplatserna, där

[Datum]

Diarienummer
BSL 2017/0739

det idag finns kombinerade tjänster med städuppgifter och arbete i kök, kommer det att medföra deltidstjänster om städuppgifterna läggs ut på entreprenad. Samtidigt framgår det både i huvudöverenskommelsen (HÖK 16) för Kommunal och i handlingsplanen till Lunds kommuns kompetensförsörjningsstrategi att heltid ska vara norm.

Det finns både för och nackdelar med lokalvård på entreprenad respektive i egen regi. De verksamheter som har städning på entreprenad ser bl.a. fördelar i form av tidsvinster vid vikariebehov och rekrytering, att städmaterial tvättas på annan plats, att städning oftast genomförs på kvällstid och minskat personalansvar. De enheter som har städning på entreprenad har genomfört en egen upphandling och har helt och hållet fått påverka processen och avtalet. Det har hänt vid ett par tillfällen att entreprenörer har underskattat städbehovet, vilket har lett till att avtal behövt omförhandlas eller till och med avbrytas.

Vid en eventuell upphandling av lokalvård är det viktigt att respektive Förskola/skola får möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka processen/avtalet. Till exempel kunna påverka *när* utförandet av städningen ska ske. Det behöver även vara tydliga villkor i upphandlingsunderlaget kring när man kan bryta ett avtal. Det skulle innebära en risk att göra *en* upphandling för hela kommunen. Om företaget inte fullgör sina åtaganden har kommunen inte möjlighet att klara städningen.

De verksamheter som har lokalvård i egen regi ser också fördelar som är viktiga att beakta såsom att lokalvården är en viktig del av elevernas arbetsmiljö. Inom skolan är varje vuxen person viktig och att ha lokalvårdare anställda på skolan innebär att de känner eleverna och att lokalvårdarna finns till hands under raster och vid tidpunkter då många av den övriga personalen är upptagna av lektioner. Det är viktigt att alla yrkesgrupper är synliga under skoldagen och är en naturlig del i arbetet på skolorna och bland eleverna, vilket berikar mångfalden. Även om huvuduppgiften är städning av skolans lokaler är lokalvårdarna ofta delaktiga i ett flertal andra arbetsuppgifter. Det är inte ovanligt att lokalvårdare har till uppgift att låsa upp skolan på morgonen och att vara behjälpliga med öppning av fritidshemmen vid behov. Vid frånvaro för skolans vaktmästare är det ofta lokalvårdaren som sköter låsrundan vid skolan och de kan också under vinterhalvåret vara behjälpliga med sandning och saltning på morgonen.

Inom grundskolan finns flera tjänster som omfattar både lokalvård och arbete i kök. Oftast är de olika delarna inte sammanhängande under dagen utan personalen går in och ut i de båda rollerna. På ett antal skolor finns tjänster som lokalvårdare, som på 80 % av tjänsten innebär lokalvårdsuppgifter medan övriga 20 % omfattar uppgifter som skolvård, det vill säga att vara elever och pedagoger behjälpliga i vardagen.

På förskolorna är lokalvårdaren/ ekonomibiträdet en del av förskolans personal som barnen har en relation till och barnen ser att dessa arbetsuppgifter, som är en

[Datum]

Diarienummer
BSL 2017/0739

del i att värna om närmiljön, är viktiga. Det blir enkelt att ha en gemensam dialog om de bästa lösningarna för verksamheten mellan personalen som arbetar i kök och med städuppgifter och avdelningspersonalen. Lokalvårdarna är delaktiga i vad som händer inom förskolan och har möjlighet att anpassa sitt arbete till den pedagogiska verksamheten.

Övriga uppgifter som utförs av lokalvårdarna på förskolorna kan vara upppackning av varor, vara behjälplig med att vid behov öppna förskolan på morgonen (då barn är på plats innan förskolan öppnar) samt beställning av samtligt material för förbrukning ur hygienaspekt.

Att lokalvårdare är anställda på förskolan/skolan innebär också att då behov av lokalvård uppkommer akut under dagen, vid exempelvis barns/elevs olycka/sjukdom, så finns kunnig personal på plats för att direkt ta hand om situationen. Lokalvårdarna kan också utföra kontinuerlig allergistädning där så krävs.

Flera av de konsekvenser som en övergång till städning på entreprenad skulle medföra både på skolor och förskolor är svåra att värdera rent ekonomiskt. Förvaltningen kan dock konstatera att vid en övergång till städning på entreprenad kommer de övriga arbetsuppgifter som idag utförs av lokalvårdare/ekonomibiträden där städuppgifter är en del av tjänsten, att behöva utföras av annan personal. Vissa av uppgifterna skulle behöva åläggas den pedagogiska personalen som redan har en hög arbetsbelastning.

Förvaltningens förslag till beslut

Barn- och skolnämnd Lunds stad föreslås besluta

att avge yttrande till kommunfullmäktige i enlighet med förvaltningens tjänsteskrivelse ”Yttrande över motion från Liberalerna, Förbättra och effektivisera städningen på våra skolor” 2017-09-14.

Mats Jönsson
Skoldirektör

Emma Möller
Utvecklingsledare

Beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige.